

**Instytut Legislacji i Prac Parlamentarnych
Naczelnej Rady Adwokackiej**

ul. Świętojerska 16, 00-202 Warszawa
tel. 22 505 25 02, fax 22 505 08
e-mail: nra@nra.pl www.nra.pl

Warszawa, dnia 30 października 2024 roku

NRA.145-R.34.2024

OPINIA

**Naczelnej Rady Adwokackiej
do projektu rozporządzenia Ministra Finansów
w sprawie zwolnień z obowiązku prowadzenia ewidencji sprzedaży przy
zastosowaniu kas rejestrujących
(nr 875 W wykazie prac legislacyjnych Ministra Finansów)**

W związku z ponownym skierowaniem do konsultacji publicznej i opublikowaniem w Biuletynie informacji Publicznej na stronie Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie Rządowy Projekt Legislacyjny, projektu rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie zwolnień z obowiązku prowadzenia ewidencji sprzedaży przy zastosowaniu kas rejestrujących, Naczelna Rada Adwokacka podtrzymuje uwagi zgłoszone w opinii z dnia 3 września 2024 roku, które nie zostały wzięte pod uwagę w ramach prac toczących się na wcześniejszym etapie procesu legislacyjnego dotyczącego opiniowanego rozporządzenia.

W związku z nieuwzględnieniem uwag zawartych w opinii z dnia 3 września 2024 roku i brakiem jakiegokolwiek uzasadnienia w tym zakresie w ponownie opublikowanym i zmodyfikowanym projekcie, zwracamy się o ponowne rozpatrzenie i odniesienie do poniższych uwag jako propozycji zmierzających przede wszystkim do poprawy sytuacji drobnych przedsiębiorców.

Rozporządzenie będące przedmiotem uwag dotyczy obowiązku rejestrowania sprzedaży przy zastosowaniu kas rejestrujących, która podlega regulacji w niezmienionej praktycznie formie od 2012 roku (rozporządzenie obowiązujące od 1 stycznia 2013 r.). Będące przedmiotem rozporządzenia kwestie były także regulowane wcześniejszymi rozporządzeniami, a ich merytoryczna zawartość i konstrukcja nie odbiegały od rozwiązania, które przyjęte w 2012 roku powielane jest, z drobnymi zmianami, do chwili obecnej.

W związku z dziesięcioletnim obowiązywaniem większości przyjętych pierwotnie w rozporządzeniu rozwiązań należy zwrócić uwagę na nieadekwatność części proponowanych w opiniowanym rozporządzeniu rozwiązań, które, powielając dotychczasowe zapisy nie przystają do obecnej rzeczywistości gospodarczej.

Kwestia pierwsza, o charakterze ogólnym, dotyczy przejętego z poprzednich wersji rozporządzenia progu kwotowego określonego w § 3 ust. 1 projektu rozporządzenia, w którym zwalnia się z obowiązku prowadzenia ewidencji sprzedaży przez zastosowanie kas rejestrujących w danym roku podatkowym, podatników u których wartość sprzedaży dokonanej na rzecz osób fizycznych nieprowadzących działalności gospodarczej oraz rolników ryczałtowych w poprzednim roku podatkowym nie przekroczyła kwoty 20.000,00 zł, a w przypadku podatników rozpoczynających działalność w poprzednim roku podatkowym zwolnienie w tym samym zakresie obowiązuje jeżeli wartość sprzedaży w proporcji do okresu wykonywania tych czynności w poprzednim roku podatkowym nie przekroczyła 20.000,00 zł oraz podatników rozpoczynających po dniu 31 grudnia 2024 roku dostawę towarów lub świadczenie usług na rzecz osób fizycznych nieprowadzących działalności gospodarczej oraz rolników ryczałtowych jeżeli przewidywana przez podatnika wartość sprzedaży z tego tytułu w proporcji do okresu wykonywania tych czynności w danym roku podatkowym nie przekroczy kwoty 20.000,00 zł.

Graniczna dla skorzystania z powołanego wyżej zwolnienia wartość sprzedaży na rzecz osób fizycznych dokonana w poprzednim roku podatkowym musi być niższa niż 20.000,00 zł.

Po raz pierwszy w rozporządzeniu w sprawie zwolnień z obowiązku prowadzenia ewidencji sprzedaży przy zastosowaniu kas rejestrujących ta kwota pojawiła w rozporządzeniu z 29 listopada 2012 roku, którego przepisy weszły w życie 1 stycznia 2013 r. Od 10-ciu więc lat, pomimo istotnej zmiany warunków w jakich funkcjonują przedsiębiorcy, występującej w minionym roku galopującej inflacji i lawinowej, można tak to określić, fali wzrostu cen w ciągu ostatnich 2 lat, kwota ta nie ulega zmianie! Brak podwyższenia tego progu powoduje, że nie tylko coraz większa grupa podatników rozpoczynających działalność, ale i kontynuujących ją, na niewielką ekonomicznie skalę, w tym niestabilnym gospodarczo okresie ponosić musi znaczne obciążenia z tytułu kosztów nabycia, instalacji i serwisowania kas rejestrujących, których nie pokrywają dotacje na zakup tych urządzeń, choć wartość uzyskiwanych przez tych przedsiębiorców dochodów, mierzona siłą nabywczą pieniądza nie tylko nie wzrasta, ale wręcz maleje.

Skutki braku podwyższenia tego limitu bardzo przejrzysto można zilustrować odniesieniem wysokości wskazanego wyżej limitu do kwoty przychodu, które, na podstawie innych przepisów, możliwa jest do osiągnięcia w przypadku prowadzenia działalności nierejestrowanej. Taka działalność niewymagająca rejestracji nie wymaga wpisu w CEiDG i realizowania stałych danin podatkowych, a dopuszczalna jest do chwili osiągnięcia określonego limitu przychodu z tego rodzaju działalności. W pierwszym kwartale 2024 roku to 3.181,50 zł miesięcznie. Od lipca 2024 roku to ponad 4.000,00 zł miesięcznie.

Rozwiązanie polegające na dopuszczeniu przez ustawodawcę uzyskiwania dochodu z prowadzonej działalności niepodlegającej rejestrowaniu wprowadzone zostało w roku 2018 i wówczas kwota przychodu pozwalającego zakwalifikować działalność jako nierejestrowaną wynosiła 1.050 zł miesięcznie co dawało kwotę 12.600,00 zł przychodu rocznie. Na marginesie wskazać należy, że przywołamy kwoty przedstawione zostały w pewnym uproszczeniu bowiem rozliczenia działalności nierejestrowanej pozwalają także na uwzględnienie związanych z jej prowadzeniem kosztów, czego autor opinii nie eksponuje już w tym wystąpieniu. W 2018 roku na podstawie rozporządzenia sprawie zwolnień z obowiązku prowadzenia ewidencji sprzedaży przy zastosowaniu kas rejestrujących zwolnienie od obowiązku prowadzenia ewidencji obowiązywało już do wyżej wskazanej kwoty 20.000,00 zł rocznie. W obu tych rozwiązaniach z roku 2018 logika była oczywista. Przychód w poprzednim roku podatkowym mniejszy niż 20.000,00 zł oznaczał brak obowiązku ewidencjonowania sprzedaży z wykorzystaniem kas rejestrujących, w całym zakresie korzystania z udogodnienia prowadzenia działalności nieewidencjonowanej bowiem do kwoty 12.600,00 zł mieszczącej się w limicie 20.000,00 zł.

W 2024 roku kwota obowiązująca podatników zarejestrowanych, w wysokości 20.000,00 zł jako uprawniająca do skorzystania ze zwolnienia w zakresie obowiązku prowadzenia ewidencji z wykorzystaniem kas rejestrujących pozostała bez zmian. Jednocześnie kwotowy limit przychodu możliwego do osiągnięcia bez rejestrowania działalności gospodarczej, wynosi 3.181,50 zł miesięcznie, to jest 38.178,00 zł rocznie (od lipca 2024 ponad 40.000,00 zł rocznie). Oznacza to, że osobom którym ustawodawca, umożliwił uzyskiwanie przychodu bez rejestrowania działalności gospodarczej, zapewniając im pierwotnie preferencyjne warunki uzyskiwania przychodu do określonej kwoty, zostały pozbawione przysługującego im pierwotnie prawa skorzystania ze zwolnienia w zakresie obowiązku rejestrowania sprzedaży z wykorzystaniem kas rejestrujących po osiągnięciu zaledwie połowy, tj. 20.000,00 zł z

40.000,00 zł przychodu uprawniającego do prowadzenia działalności bez jej rejestrowania.

Powyższe świadczy „cichym” pozbawianiu podatników, nabytych praw, ale też o braku równego traktowania uczestników obrotową gospodarczego. Nierówność ta staje się tym bardziej dolegliwa, wobec niektórych grup podatników z uwagi na fakt, że nie w każdym zakresie działalności gospodarczej możliwe jest jej prowadzenie w formie nie zarejestrowanej z limitem przychodu do kwoty 38.178.00 zł. W formie nierejestrowanej bowiem nie może być prowadzona między innymi działalność regulowana czy koncesjonowana. Taką regulowaną działalnością jest między innymi działalność adwokacka, która nie może być wykonywana bez rejestracji w CEiDG, ergo: wykonujący ją młody adwokat nie może skorzystać z dobrodziejstwa prawa rozpoczęcia działalności w ramach działalności nierejestrowanej z limitem przychodu do kwoty ca 40.000,00 zł, ale ponadto od pierwszego dnia świadczenia pomocy prawnej jako adwokat podlegać będzie obowiązkowi posiadania kasy rejestrującej, skutkiem wyłączenia usług prawniczych, oprócz notariuszy, z kręgu podmiotów uprawnionych do korzystania z dobrodziejstwa zwolnienia z obowiązku posiadania kasy rejestrującej do osiągnięcia 20.000,00 zł przychodu rocznie, co jest wynikiem wyłączenia z zakresu zwolnienia od obowiązku ewidencjonowania sprzedaży z wykorzystaniem kas rejestrujących przewidzianego w § 4 ust. 2 pkt (g), rozporządzenia. Tak więc nie mając prawa do skorzystania z formuły działalności nieewidencjonowanej i z limitu przychodu, do którego z zasady obowiązuje wyłączenie z obowiązku prowadzenia ewidencji sprzedaży z użyciem kas rejestrujących, od pierwszego dnia prowadzonej działalności, adwokat musi być przygotowany do ewidencjonowania sprzedaży przy zastosowaniu kasy rejestrującej.

W tym miejscu wskazać należy, że podniesione wyżej zagadnienie to kolejny element uwag do opiniowanego rozporządzenia, na które Naczelna Rada Adwokacka chciałaby zwrócić uwagę.

To właśnie regulacja § 4 ust. 2 pkt (g) projektu rozporządzenia, która określa, że z dobrodziejstwa polegającego na braku obowiązku ewidencjonowania sprzedaży z wykorzystaniem kas rejestrujących do uzyskania przychodu wysokości 20.000,00 zł nie stosuje się do usług prawniczych z wyłączeniem usług notarialnych, w ocenie adwokatury, powinna ulec modyfikacji. Ta regulacja pozostaje niezmieniona od 9 lat. Rozwiązanie to zostało wprowadzone 1 stycznia 2015 roku i jak argumentowano wówczas celem jego wprowadzenia było ograniczenie „nadużyciom, do których, w ocenie administracji skarbowej, dochodziło przy świadczeniu usług prawnych”.

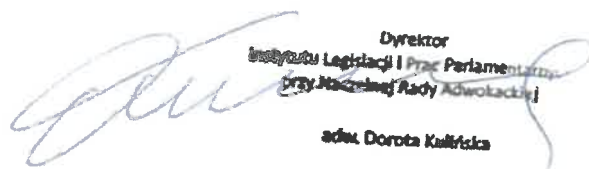
Dziś, bez wątpienia, obraz rzeczywistości gospodarczej, która legła u podstaw przyjętego 9 lat wcześniej rozwiązania, uległ zmianie.

Wobec dynamicznego rozwoju płatności bezgotówkowych, płatność gotówkowa za nabywane towary i usługi realizowana jest w przeważającej części w tych właśnie formach: przy pomocy kart płatniczych, telefonów, w formule blik czy szybkich przelewów. Założenie, że świadczenie usług prawniczych w obecnej rzeczywistości może być źródłem nadużyć polegających na braku ewidencjonowania realizowanego przychodu nie znajduje już oparcia rzeczywistości. Tak więc obecnie usługi prawnicze realizowane dla osób nieprowadzących działalności gospodarczej, opłacane są w przeważającej formie bezgotówkowo, co uniemożliwia ukrycie uzyskiwanego przychodu. Płatności za usługi dla podmiotów gospodarczych dokumentowane są natomiast fakturami z uwagi na możliwość wprowadzenia ich w koszty wykonywanej przez przedsiębiorcę działalności. W tym zakresie więc, to jest w zakresie niezaewidencjonowania sprzedaży pole do nadużyć nie występuje!

Natomiast trudna i wymagająca wsparcia ustawodawcy jest sytuacja początkujących i jednoosobowych kancelarii adwokackich. Otwarcie dostępu do zawodu, szeroki, także nieprofesjonalny rynek doradztwa prawnego stanowią bariery w wykonywaniu zawodu adwokata niejednokrotnie eliminujące te dobrze wykształcone i przygotowane do pełnienia określonej roli w wymiarze sprawiedliwości, przeważnie młode i początkujące w zawodzie, osoby, z rynku, zmuszając je do przekwalifikowania i przewartościowania własnych priorytetów, a co za tym idzie do frustracji i niezadowolenia. Nie tylko w życiu tych ludzi, ale i w polityce państwa to sygnał zagrażający stabilności demokracji. Dostrzeżenie, wydawałoby się, drobnych potrzeb i wprowadzenie nie istotnych, jak się wydaje, z punktu widzenia ekonomii państwa, zmian byłoby ważnym i rekomendowanym w opisanych realiach rozwiązaniem, o przyjęcie którego Naczelna Rada Adwokacka, z pełnym przekonaniem, apeluje.

adwokat Dorota Kulińska

Dyrektor
Instytutu Legislacji
i Prac Parlamentarnych
Naczelnej Rady Adwokackiej

Dyrektor
Instytutu Legislacji i Prac Parlamentarnych
przy Naczelnej Radzie Adwokackiej
adw. Dorota Kulińska

